

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Aplikácia metódy obalovej analýzy dát (DEA) v zdravotníctve

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: 3.3.23. verejná ekonomika a služby

Autor: Ing. Jana STRANGFELDOVA, PhD.

Oponent: doc. Ing. PhDr. Julo ONDREJ, CSc.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	<p>Zdravotná starostlivosť ako organická súčasť verejnej ekonomiky je konečne exaktným fenoménom ekonomických vied, ktoré majú nielen indikačné, ale hlavne evokačné priority v manažovaní verejných zdrojov v takej citlivej oblasti ako je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v trhovej ekonomike. V súvislosti s dlhodobým stavom zdravotníctva SR, ktoré pravidelne vykazuje znaky politického a ekonomického amaterizmu a jasné patologické krivky vzostupnosti negatív v kvalite, dostupnosti a efektívnosti zdravotníctva, je nevyhnutné siahnuť po analýzach efektivity práve takými indikátormi, ktoré dokážu synteticky transferovať ekonomické, diagnostické a manažérske činnosti v zdravotníckych zariadeniach. A táto vedecká práca to exaktne potvrdzuje práve svojou vysokou aktuálnosťou a kvalitou. Hľadanie priestoru bez analýz a komparácií nastavených i očakávaných obligácií, experimentov a overení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa nezaobíde bez kvalitnej aplikácie ekonomických vied ani v medicíne, resp. pri manažovaní efektivity a nastavení optimalizácie poskytovania zdravotnej starostlivosti. Práve v týchto dimenziách osciluje predložená habilitačná práca vo vysokej miere aktuálnosti ba až nevyhnutnosti. Stav dostupnosti, kvality a efektivity zdravotníckych služieb si vyžaduje kreatívny prístup riešenia v podobe nastavenia zmien v prístupe zhodnotenia efektívnosti aplikáciou metód, ktoré svoju opodstatnenosť preukázali v iných komoditách práve ich vysokou kvalitou, efektívnosťou i ekonomickým prínosom. Nadrozmernú aktuálnosť témy potvrdzuje aj skutočnosť, že autorka so znalosťou procesnej stránky metód vstupuje do priestoru citlivého na sociálne, psychologické, ekonomické i politické dimenzie a s jasnosťou sa domáha merania, idikovania, komparovania, aby vo svojich záveroch zanechala jasný pragmatický manažérsky priestor pre kontrolu a zvyšovanie efektivity. Predmetná téma sa javí ako východisková a aj cieľová s možnosťou rediunancie a jej závery sa posúvajú do odporúčacej roviny motivačnej a manažérskej aplikácie v určovaní prístupu, riadenia procesu a kontroly hodnotenia kvality zdravotníckeho systému. Práve aplikácia indikátorov metód DEA pre ekonomickú efektívnosť zdravotníckych zariadení vnesie reálny pohľad na manažovanie systému pri obmedzených zdrojoch alokovaných v zdravotníctve.</p>
2. Vhodnosť zvolených metód:	Štruktúru, obsah a zameranie sa na problematiku ako aj aplikácie zvolenej a použitej metódy DEA treba považovať za vhodné

	<p>a relevantné s exaktnou signifikantnosťou ako pre samotné východiská a výsledky, tak aj pre návrhy a odporúčania v oblasti efektivity poskytovania zdravotnej starostlivosti, prípadne pre následné témy ďalších a podobných výskumov s jasným odkazom, že bez správne nastavených indikátorov a relevantných výsledkov, bude efektívita zdravotníctva vždy iba v rétorickej (populistickej, politikickej) rovine bez konečného efektu ako pre pacientov, tak aj pre zdravotnícke zariadenia a celý systém vôbec. Práve longitudinálne a intenzívne narastajúce zadlžovania nemocníc, ktoré pravidelne generujú ekonomickú defenzívu a na druhej strane tiež aj mnohé skúsenosti (verejné lekárenstvo, diagnostické centrá, laboratóriá), ktoré determinujú jasnú ekonomickú efektívitu vytvárajú oporný priestor pre výber použitých metód v tejto práci. Aplikácia Obalovej analýzy dát (DEA), ktorá má svoje domestikizačné dominancie v iných komoditách pre meranie efektívnosti poukazuje na správnosť a opodstatnenosť jej výberu pre indikáciu, meranie, komparáciu a nakoniec aj transfer efektivity v zdravotníctve. Práve táto metóda, ktorá má nosnú vedeckú oporu v opráci explicitne potvrdzuje to, že meranie efektivity nemožno opierať o mix empirie a nevedeckého kopírovania vo forme politických a ekonomických pokusov a omylov.</p>
<p>3. Prínosy habilitačnej práce:</p>	<p>Prínos habilitačnej práce je pozitívny s akcentom ako motivácie tak aj evokácie a najmä transformácie do oblasti jasnej aplikácie predmetnej metódy efektivity v zdravotníctve. V zmysle stanoveného a naplneného cieľa habilitačnej práce, ktorým je hodnotenie procesu efektivity zdravotníctva na mikro a makro úrovni s dôrazom hutnej a profesionálnej aplikovateľnosti metód DEA sú prínosom už v štartovacej polohe práce. Jej hmatateľnosť sa determinuje do viacerých pragmatických výstupov, okamžite sa dá manažérske používať a súčasne je to teritórium pre ďalšie výskumy zamerané na meranie efektivity zdravotníctva. Výsledky prezentujú, že DEA dokázu na jednej strane okamžite vytvoriť platné relevantné poznatky pre politické rozhodnutia v oblasti efektivity poskytovania zdravotnej starostlivosti a zdravotníctva a na druhej strane môžu účinne zasahovať do procesu manažovania zdravotníckych zariadení a podporovať analytické a syntetické rozhodovanie v oblasti toku a regulácie zdrojov, sledovania nákladovosti a optimalizácie diagnostickej a terapeutickkej činnosti so všetkými atribútmi efektívnosti. Dané skutočnosti vystupujúce z obsahu a zamerania habilitačnej práce evokujú potrebu disponovať personálnym, dátovým, ekonomickým a manažérskym účelným systémom, ktorá v zmysle aplikácie metód DEA dokáže verifikované výsledky transformovať do rozhodnutí s minimálnym rizikom pre rozkolísanie efektivity. Predmetná aplikácia DEA by svojimi závermi a odporúčaniami mohla urýchliť proces politického rozhodovania v oblasti zavedenia DRG systému, elektronickej zdravotnej karty a zavedenie takého systému manažovania zariadení a pacientov, aby čas a priestor od diagnózy cez terapiu až po návrat pacienta do aktívneho života bol bipolárne efektívny.</p>
<p>4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta</p>	<p>Na základe dostupných údajov, prameňov, poznatkov a informácií predložených k habilitačnej práci autorky je možné zodpovedne konštatovať početnú a adresnú pedagogickú, publikačnú i vedeckovýskumnú aktivitu habilitantky, ktorá reflektuje empirickú, rutinnú a kreatívnu znalosť pedagogického, publikačného a výskumného prostredia so schopnosťami pozitívneho transferu do priestoru verejnej ekonomiky so zameraním na problematiku zdravotníctva a zdravotného systému. Publikačná, vedeckovýskumná a pedagogická činnosť habilitantky vykazuje vysoký koeficient výpovednej hodnoty a smeruje do oblasti tvorby potrebného kapitálu pre výchovu ďalšej odbornej i vedeckej</p>

	<p>generácie. Činnosť v oblasti vedenia pedagogického procesu a zúročenie znalostných prvkov verejnej ekonomiky v oblasti výskumu do publikačnej činnosti a vedenia študentov, dáva jasnú záruku a potenciál pre ďalšiu pridanú hodnotu. Je správne očakávať, že autorka habilitačnej práce bude publikovať svoje výsledky a články ako v rovine článkov prístupných pre širšiu manažérsku a lekársku verejnosť, tak aj v rovine politického myslenia v spoločnosti. Habilitantka svojim profesionálnym i ľudským prístupom gestorsky i spoluriešiteľsky zastrešovala a zastrešuje mnohí výskumné úlohy s exaktným odkazom na pretavenie do pedagogickej a publikačnej aktivity ako aj do ďalších sfér s feedbackom pre témy bakalárskych, diplomových a doktorandských práce na fakulte. Jej pedagogický, vedeckovýskumný a publikačný záber je otvorený a dynamický a súčasne jednotný pre potreby školy, študentov i partnerov z praxe z oblasti verejnej ekonomiky, zdravotníctva a verejného lekárstva.</p>
<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>1. Ako môžu, resp. budú aplikované metódy DEA ovplyvňovať faktory manažovania efektivity zdravotného systému a ako budú (môžu) v najbližšej dobe rozhodovať o efektívite zdravotníctva?</p> <p>2. Je odborná manažérska a medicínska verenosť pripravená na akceptovanie indikátorov v zmysle aplikácie matód DEA pre posudzovanie kvality zdravotníctva?</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Habilitačná práca v zmysle stanoveného cieľa, úloh, metód a záverov vrátane exaktných odporúčaní zodpovedne dostala svojmu poslaniu a zameraniu a splnila svoj cieľ. Habilitačná práca a celkový profil habilitantky významne preukazuje oprávnenú vyspelosť pre udelenie docentúry. V zmysle celkového zhodnotenia predloženej práce, ale aj pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti habilitantky, o d p o r ú č a m habilitantke Ing. Jane ŠTRANGFELDOVEJ, PhD., udeliť vedecko-pedagogický titul d o c e n t v danom odbore.</p>

V Martine, dňa 17. mája 2015

.....
Podpis